

Nasza Parafia

*Informator Ewangelicko – Augsburskiej
Parafii Wniebowstąpienia Pańskiego
w Warszawie*

Dodatek do Nr 4 (177) – kwiecień 2016 roku

Hasło miesiąca: Jesteście rodem wybranym, królewskim kapłaństwem, narodem świętym, ludem nabytym, abyście rozgłaszali cnoty tego, który was powołał z ciemności do cudownej swojej światłości. 1 P 2, 9

Ewa Pustoła-Kozłowska:

Cmentarz ewangelicki w Dziekanowie Leśnym

Na skraju Puszczy Kampinoskiej, w sąsiedztwie wsi Dziekanów Leśny, znajduje się mały cmentarz ewangelicki, materialna pamiątka po kolonistach niemieckich.

Zostali oni sprowadzeni przez Antoniego Trębackiego, właściciela wsi Łomna w 1818 r. i stworzyli osadę zwaną Kolonia Dziekanów (późniejsza nazwa - Dziekanów Niemiecki, obecna – Dziekanów Leśny).

Wśród pierwszych osadników było kilka spokrewnionych ze sobą młodych rodzin:

Weimerów, Petzów, Majorów, Metzów, Wagnerów, Hyzonów, Jonasów, Lentzów, Bergdoltów, Brenerów i Jedów.

Do 1944 r. mieszkało we wsi 27 gospodarzy pochodzenia niemieckiego i tylko jeden Polak, Stanisław Niegodzisz.

Starsi mieszkańcy Łomianek, którzy pamiętają jeszcze gospodarzy z Dziekanowa Niemieckiego, wspominają ich jako dobrych, bogatych rolników starannie uprawiających pola i zajmujących się hodowlą zwierząt.

W drugiej połowie 1944 r. koloniści niemieccy opuścili wieś. Pozostawili swoje domy i gospodarstwa, a także cmentarz, na którym pochowani zostali ich bliscy, w większości osoby, które tu się urodziły.

Cmentarz po II wojnie został zdewastowany, szereg pomników nagrobnych i płyt wywieziono, potłuczono i rozrzucono. Zniszczono też ogrodzenie. Teren zaczęła porastać puszcza.

Od 2013 roku nekropolia ta jest porządkowana staraniem lokalnej grupy społeczników należących do Stowarzyszenia Nasze Łomianki oraz Kampinoskiego Parku Narodowego.

Teren został odczyszczony z nadmiaru drzew, krzaków i chwastów. Odczyszczono, pozbierano i zestawiono elementy kamiennych płyt. Wykonano drewniane ogrodzenie. Postawiono tablicę informacyjną przy szlaku puszczańskim. W 2015 roku, dzięki

wsparciu finansowemu Banku Zachodniego, poddano konserwacji dwa zagrożone zniszczeniem pomniki. W pracach porządkowych biorą udział wolontariusze i uczniowie ze szkół w Dziekanowie i Łomiankach. (więcej o działaniach na cmentarzu na stronie internetowej Stowarzyszenia Nasze Łomianki:

<http://naszelomianki.pl/>

Cmentarz nie posiada czytelnego planu — wyraźne są dwa skupiska pochówków w okolicy najstarszych dębów. Wokół dębu w części zachodniej znajdują się groby osób z najstarszych rodzin kolonistów z Dziekanowa: Weimerów, Jedów, Petzów, Metzów i Graffów.

W sąsiedztwie dębów we wschodniej części cmentarza, zgrupowane są groby rodziny Wolffów z Kiełpina.

Płyty nagrobne i pomnikowe wykonane z piaskowca dekorowały, oprócz krzyży, ornamentów i liter, owalne fotografie na porcelanie, z których ani jedna nie ocalała.

Dowodem kunsztu kamieniarskiego w zakresie liternictwa są inskrypcje

szczególnie piękne na płytach Adolfa, Karoliny i Wilhelma Wolffów, Sophie Weimer i rodziny Metzów.

Wysoki poziom rzemiosła, jaki prezentują te obiekty, świadczy o zamożności rodzin kolonistów, którzy zamawiali je w stołecznych zakładach kamieniarskich. Na płytach zachowały się sygnatury kamieniarza G. Turke i L. Recha, których prace znajdują się również na nekropoliach warszawskich.

Inskrypcje na nagrobkach redagowano w języku niemieckim, ale są też polskie, co świadczy o polonizowaniu się tej napływowej ludności. Jednym z przykładów jest pomnik na grobie Melity Kohlsówny i jej rodzeństwa. Umieszczono na nim, obok imion i lat osób zmarłych

także sentencję z Ewangelii św. Marka : Nie bój się tylko wierz/ Nie umarła dziewczeczka, ale śpi.

Więcej na temat historii wsi, cmentarza i rodzin osadników można dowiedzieć się z broszury pt. Kolonia Dziewanowska i okolice dostępnej w Internecie:

http://www.lomianki.info/news/dokumenty/2014_06_27_1403868994.pdf

W związku z zakończeniem prac konserwatorskich przy nagrobkach Augusta Petza i Anny Wagner Stowarzyszenie organizuje na cmentarzu skromną uroczystość z udziałem mieszkańców, uczniów oraz przedstawicieli środowiska Luteran, Kampinoskiego Parku oraz miejscowych władz.

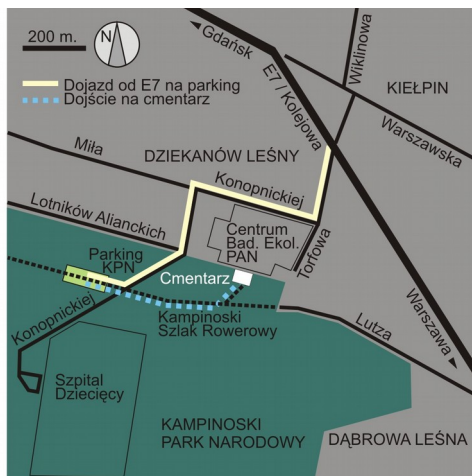
Stowarzyszenie Nasze Łomianki

zaprasza 12 maja 2016 r. o godz. 12

na cmentarz ewangelicki w Dziekanowie Leśnym,
gdzie odbędzie się uroczysta prezentacja
pomników nagrobnych po renowacji.

W programie:

- przypomnienie historii cmentarza
- omówienie prac renowacyjnych
- test historyczny

Projekt „Wyrwane z objęć puszczy”
współfinansuje Fundacja Banku Zachodniego WBK
w ramach programu
„Tu mieszkam, tu zmieniam”.

Fundacja Banku Zachodniego WBK

 Grupa Santander

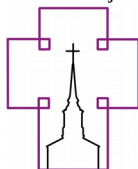
Fundacja Banku Zachodniego WBK

 Grupa Santander

Wszystkich zainteresowanych serdecznie zapraszamy!

©Nasza Parafia – Informator Rady Parafialnej PE-A Wniebowstąpienia Pańskiego w Warszawie

Redakcja: Dariusz Chwastek, Adam Golański, Tadeusz Wł. Świątek, Małgorzata Weigle i Marta Zachraj.

Droży czytelnicy, pragniemy poinformować, iż na naszej parafialnej stronie internetowej <http://www.pulawska.luteranie.pl/> istnieje możliwość pobrania informatora „Nasza Parafia” w formie elektronicznej (pdf), a także w formie spakowanej (zip) w postaci podzielonej na strony do samodzielnego wydrukowania. Będziemy Państwu wdzięczni za przekazywanie wszelkich uwag i propozycji dotyczących pisma na adres mailowy parafii: pulawska@luteranie.pl lub bezpośrednio do p. Adama Golańskiego, który zajmuje się wszelkimi sprawami technicznymi związanymi z jego wydawaniem: adam.golanski@gmx.com